

MAGYAR KURIR

Éétsböl, Pénteken, December' 17-dikén 1819.

Frantzia Ország.

Dec. 2-dikán hozzá fogtak a' két Kamarák a' magok' organizálásához, melly azt teszi, hogy ezen ülések' elvégződéséig tartandó Biztosságokat 's Titoknokokat választottak magoknak. Titoknokokká választottak Herczeg Doudeauville, Gróf Rapp, Marschal Beurnouville, 's Visegróf Moutmorency. Az után a' Királyhoz küldendő Köszönetkészítésre rendeltetett egy Biztosság. — A' Követek' kamarájának több dolgot adott annak organizálása Abbé Gregoire miatt. Hozzá fogván *Angles* nevű legrégibb Követnek előlülése 's a' négy legfiatalabbaknak titoknokkodása alatt a' sorsvonáshoz, történetből leg előbb is az Abbé Gregoire neve jött ki. *Marcellus* a' bal oldalról felkiáltott, hogy Gregoire nem lehet Titoknok, mert még *verifikáltatva* sints mint a' kamara' tagja. Erre nagy lárma lett, melyet alig csendesíthetett-le az Elölülő, annyira, hogy voksolásra botsáthassa a' kérdést. A' votumok' többsége úgy ütötki, hogy Gregoire most még nem lehet Titoknok. Generális Dumarcaý, egy Stentor-torkú ember, 's Gregoirenak egy nagy pártfogója felszaladott a' kathedrába 's protestált, hogy az Elölülő nem jól tette-fel a' kérdést, mert azt csak úgy kell érteni, hogy az olyan Követ, a' ki még a' hitet le nem tette, nem lehet a' kamara' Titoknokja. — Továbbá ezen nevek is kijövéen, Puy és Beugnot, némelylek a'

bal oldalról felkiáltottak: hogy ha Gregoire nem lehet Titoknok, ezek se lehetnek, mert ezek se' tették még le a' hitet. — *Barthe-Bastide* (a' jobb oldalról): A' votizálás tsak Gregoárt illette. — *Manuel, Dumarcaý*, 's mások egyszermind (a' bal oldalról): „A' mi egynek „törvény, a' másnak is törvény; egyenként kell ennek lenni mindenekre nézve.“ — Így is lett a' dolog. A' bal oldal g'özedelmeskedett. A' tagok, kik még fel nem esküdtek, mint hiszorítottak a' kamara' Cancellariájából. Ezen ülés reggélől csak déli 12 óráig tartott, a' meddig mind a' 9 Cancellariák vagy Biztosságok' tagjai kiválosztatván, vége lett a' tanátskozásnak. — A' Constituzionel ily megjegyzéssel emlékezik ezen első ülésről: — „A' tsatázás plánuma, mint látjuk, el van intéztetve; holnap el fog kezdődni a' csatázás is. A' Követek nagyon kevés számmal voltak jelen ezen első ülésben, A' közép pad nagyon üres volt. Sokan elpártoltak onnét, ki a' jobb ki a' bal oldalra, vagy padra. Oda mentek p. o: *Lainé, Ravecz* 's mások; ide pedig az új Követek többire mind, p. o: *Sebastiani, Mechin*. Egy különös csoportban a' bal és közép pad között ültek öt Doktorok (ezeket talám Tudákosoknak lehetne nevezni, mert azért kapják ezen nevet, hogy minnyájan a' tudományos világba, tartozó emberek, mint nevezetesen *Royer-Collard*). A' Ministerok padján csak *Pasquier* és *Portal* voltak jelen. — (Ezen nevezetek most

is fennállanak a' Követek' kamarájában, 's az értetik rajtok mint régen értetett, u. m: *Centrum* vagy *Has*, ez a' Ministerekkel tartó rész; mindjárt e' mellett balra a' Doktrinairék' padja; azután még jobban balra, a' Liberálisok' padja; ezeknek éppen a' bal szárnya, az *Independensek'* padja. A' *Centrum* hoz képpeszt jobbra ülnek, legközelebb azok, kik most a' *Royalistákkal* majd a' *Ministeriálisokkal* tartanak, vagy *Fél-royalisták*; azután jobban jobbra az egészeszen *Royalisták*; 's a' kik ezeknek is a' jobb szárnyokat teszik, *Ultraroyalistáknak*, vagy röviden *Ultráknak* neveztetnek).

Némelly figyelmezők előtt nagyon szembetunó a' *Journal-des-Debates* nevű, külfömben egészeszen a' *Royalistákkal* tartani szokott újságban, ezen heves kibotsátkozás az első *Minister* ellen: — „Ne legyünk (úgy mond) semmi gyáva felelem' emberei; ne áldozzuk fel szabadságunkat a' hívségtelen sugallásoknak; a' Királytól vette Országunk a' maga *Constitútióját*, 's minthogy *Decazes* Ur bennünket oly állapotba helyezettett, hogy a' kettejek közül egygyiket; tudni illik vagy ötöt vagy a' *Constitútiót* kell választanunk, választszuk minden féltékenység nélkül a' *Constitútiót*.

Ugyan ezen *Ujságlevél* így ír a' Párisban, a' *Törvényes és Orvosi Oskolákban* eléfordult lármáról: — „November 30-dikán ismét megújítani akarták a' *Törvényes Oskolában* az előbbeni bosszantó lármázást. Minekutánna *Portett* nevű *Professor* tanítását végezvén a' *kathedrából* leszállott volna, felment oda egy tanuló, 's patriótai virágotskákkal teljes beszédet tartván, azt jóvallotta, hogy készítsenek kérelmet a' *Követek' kamarájához* azeránt, hogy tartsa-meg a' *Választási törvényt*, úgy mint eddig volt. A' tanuló sereg *in massa* felállván, két részre oszlott, 's a' nagyobb szám azt

kivánta, hogy az *Orátor* halgasson-el, a' másik rész pedig, hogy hallgattassék-meg. Az alatt a' *Dékány* a' láрма felől tudósittatván, bement az *auditoriumba* 's rangjához méltó hangon megmondotta a' tanuló sereg előtt, hogy a' *kathedrából* való beszéllésre csak a' *Professoroknak* van jussa, és hogy a' *Frantzia* *törvények* nyilván tilalmazzák azt, hogy *politikai és egyéb tárgyak* felett való tanátskozásra husznál több személyyek, engedelem nélkül, összegyülekezhessenek. — Ezen szavakat a' tanulóknak nagyobb része engedelmességgel meghallgatta 's követte is, hanem a' más rész a' *Clunyn* nevű utzába menvén ott *Cancellariát* formált magának, a' végre, hogy a' kik a' dologban egygyetértének, a' kamarához készített írásnak, neveiket alája írják. —

Azóltá, hogy a' *Párisi* tanulók ezen rendtelenséget elkövették, oly parantsólatot intézett a' tanulásra ügyelő *Biztoság* az *Elölülőnek* *Royer-Collardnak* aláírása alatt valamint a' *Törvényes* ügy az *Orvosi Oskolához* is: Hogy ennek-utánna tsak a' *Professorok* és azon tanulók beszélljenek az *Auditoriumokban* (tanítói szálákban), a' kiket a' *Professor* megszollit. —

Felhozza ezen *Ujságlevél* azon lázasztó czédulákat is, mellyeket a' mesterkedők a' nevezett *Oskolák'* falaira felraggattak. Az egygyikben ezek mondatnak: „*Tanulók!* *Szabadságaink* fenyegettetnek. A' *Constitúzió*, ez a' mi *szabadságunk'* *palládiuma*, legszentebb részében támogatik meg. Csatoljuk össze magunkat; nyilatkoztassuk ki *bosszszankodásunkat* a' *törvényhozó kamara* előtt, a' haza ellen törekedő mesterkedések ellen. Azon tanulók, kik a' *Követek' kamarájához* beadatandó kérelemben részesülni akarnak megjelenhetnek..... (itt megneveződik, hogy hol jelenhetnek-meg). — A' máso-

dik czédulának foglalatja is majd hasonló ehhez. — Szavait ily intésen végzi az író: Ministerek! Ti a' menykövet, melynek elkergetője kezetekben van, esmeritek, 's még elfordíthatjátok rollunk: de ha ezután is úgy nem vigyáztok mint eddig, ha a' kezetekben lévő eszközökkel nem éltek, majd késő fog lenni. Ti is, mint mi, a' Legitimást, a' Constitútiót akarjátok; mondjatek-le tehát ártalmas systemátookról. Most nem a' néphez folyamodtak (így folytatja szavait a' Journal-des-Debats) a' mesterkedő emberek, mint 1792-ben és 1895-ban, mert tudják, hogy a' nép ily sokáig megszalattatván 's önnön hára által megtanítatván érdemek szerint tudja betsülni őket: tehát egyéb eszközökre fordították figyelmeiket. Párisban tudniillik két nagy tanulói intézetek találtatnak, egygyik a' törvényt, másik az Orvoslást-tanulók' számára, kiknek száma a' 2000-ret felyül haladja. Ezekhez intézték lázszasztó szavaikat 's a' t."

Nagy Britannia.

Parlamentumi dolgok: — Már tudja a' közönség azon tárgyakat, melyekre nézve a' Parlamentum rendkívül való módon összehívattatott. Novemb. 29-dikén L. Sidmouth a' felső háznak három, Lord Castlereagh pedig az alsó háznak két Jovallásokban (Billekben) elejkebe terjesztették azon eszközöket, melyeket az Országlószék szükségeseknek lenni tart a' végre, hogy azon veszedelmek, melyek mostan a' nemzete fenyegetik, elháríthatassanak: — Az első Jovallás illeti a' *Lázszasztó Gyűlések*. Ennek foglalatja szerint tovább is meghagyatik a' népnek az a' jussa, hogy összegyülekezhezzék 's kérelmeket készíthessen, vagy pedig a' közönséget illető tárgyakról tanátskozhassék, de a' következő feltételek alatt: Csak Egyházak

(Parokhiák) szerint és csak bizonyos napokon, melyeket a' Magistrátusok határozzanak-meg; ha valamelly Egyház vagy Közönségbéli lakosoknak száma a' 10,000-ret felyül haladja, ekkor kerületek szerint (kissebb részekben) kell a' gyűléseket tartani; nem engedtetik-meg, hogy egy napon több Közönségek tartsanak gyűléseket; katonai rendel, zászlóval, és egyéb katonaczimerekkel öszszeseregelni nem szabad; egygyik Egyházba tartozó lakos a' másik Egyházbéli lakosoknak gyűlésében nem jelenhet-meg, pénzei, fogsággal, és transportáltatással való büntetés alatt. — Második Jovallás illeti a' Nyomtatásbéli viszszaélést: Censura nem fog ugyan ennek utánna is felállítatni, de minden két nyomtatott árkusnál nem nagyobb apróság politikai írásért olyan stempeladót kell fizetni, mint az Ujságlevelekért, 's az ilyen írók zálog-pénzt kötelezhetnek letenni, mint az újságírók, mely arról való bizonyosságul szolgál, hogy ha ~~valamelly tilalmas dolognak~~ kiadásaért meg találjanak büntettetni, a' büntetést megfizethessék; ennek felette, ha valamelly író, *Libellusnak* (oltsárló irásnak) kiadásaért másodiksor megpereltetik 's vétkesnek találtatik, ekkor *deportáltatás* is lehet a' büntetése: a' melly büntetés eddig tsak akkor érdekelhetett valakit, mikor ötödikszer rajta érték *Libellusnak* kiadásán; az ilyen könyvet el is vétetheti és letartóztathatja az ítélőszék. — Harmadik Jovallás érdeklí azokat, kik *Lázszasztó* vagy *Istentelen* irásokat árulnak és terjesztenek-el. — Negyedik az oly bünösöket, kik elvádoltatván, úgy szoktak tselkedni, hogy egy törvényes időszakaszról a' más időszakaszra szokták, zálogpénznek letétele mellett, halasztani az ítélőszék előtt való megjelenést, melyből gyakran a' szokott következni, hogy az alatt külömbkülömb

okokat találnak az igazság' kezei között való kimenekedésre. Most tehát a' jóvállatik, hogy ezen elhalasztási jussal ennekutánna ne bírjanak a' polgári bűnösök: hanem mihelyest' ezitáltatnak, azonnal kéntelenek legyenek az ítélőszéknek elejébe eléllani; csak az ítélőbírák bírhatnak azzal a' jussal, hogy ha helyes okot látnak reá, valakinek perét egy időről másra halaszthassák. — Végre az ötödik Jóvállás vagy Bill tárgyalja, vagy tilalmazza a' *Fegyverben való tilkos gyakorlásokat*, a' melly tekintetekben ennekutánna megengedtetik, hogy a' Magistratusok házi vizsgálódásokat tehesseken, 's az elrejtett fegyvereket megkereshessék, hanem csak azokban a' Grófságokban tétethetnek ezen vizsgálódások, mellyekben ezekre a' Lord-Lieutenantok meghatározott engedelmet nyertek az Országlőszéktől. — (Az ezen Jóvállások fellet folyt vetekedésekre még visszatérünk).

November 30-dikán éjjel azt a' nevezetes Jóvállást tették Marquis Lansdown a' felső, és Lord Althorpe az alsó házban, hogy meg kell vizsgálni a' nemzet' állapotját.

Egyéb Summázat az Anglus Ejságlevelékből, Novemb. 30-ikáig: — Cobbet magát és a' Paine Tamás koponyáját Nov. 24-dikén Liverpoolban egy társaság előtt bemutatta, jelentvén egyszerűsmind, hogy ezen nevezetes holt testnek egyéb részét letartóztatták a' harminczadón, addig míg meghatározatják, hogy mitsoda vámot kell érette fizetni, minthogy a' *Tarifában* ez nintsen feltéve. Az ő barátjai nagy vendégséggel akarják Cobbetet Londonban fogadni. — Skotziában Kilmarnockban 15 ezer Radikálisokból álló népgyűlés tartatott Nov. 20-dikán, 's közel két százan menvén fel az Oratori állásra, a' leroskadtt

végezetre: de még sem esett se' nyak se' lábtörés.

A' Statesman említést tévén azon hírről, hogy Anglia és Spanyol Ország között Oltalmazó és Megtámadó Szövetség állott volna lábra, ily megjegyzéssel közli ezen hírt: — „Ha akkor, midőn az utóbbi Parlamentumi ülések alatt egész Anglia ellenzette annak a' Jóvállásnak megerősítetését, melly által az idegen szolgálatra való verbuálás megtiltatott, minthogy az a' tilalom nem állhatfenn azon neutralitással egygyütt, mellyet Angliának a' Spanyol Ország 's az ő elpártolt Amériki tartományai között folyó hadakozásra nézve tartani kellene: valyon hát már most hallgatni fog-e az Anglus nemzet, midőn azt látja, hogy az álöröze letétetődvén, nekünk az Amériki Independensok ellen, akár hadhírdetéssel akár a' nélkül, háboruba kell elegendőnk? De talám azt fogják mondani Ministereink, hogy nálunk még eddig semmi hadakozáshoz való készületek nem tétettek — de hát nem juthat-e esztünkbe, hogy nem régen négy Linéahajóink eveztek el a' Commodore Hardy vezérlése alatt Déli Amérika felé? Nem elegendő-e ezen hajós tsoport arra, hogy az egész Independens tengeri erőnek megfeleljen? Arról se' kell elfelejtkeznünk, hogy Ministereink nem régen 12 ezer emberekkal számositották álló armádánkat. Igaz ugyan az, hogy ezen seregnek kiállításáról oly hírdetés tétetett, hogy a' Radikálisok' megzabolázására volna határozatva: de hát oly fontosok-e ezen Radikálisoknak kicsapongásaik, hogy ily nagy fegyveres erőnek kiállítását kívánnyák. Nem elég-ségesek valának-e a' minap néhány Polgári katonák arra, hogy egy nagy számú népgyűlést széllyel kergessenek. Ne csalják-meg tehát magokat az Amériki Pat-

trioták, hanem biggyjék el azt, hogy Angliának ezen készületei ő ellenek vagynak intézve; bár a' Parlamentum is jól vizsgálja-meg a' dolgot, 's ne rendeljen költséget ily politikaellenvaló, ily igasságtalan és veszedelmes hadakozásra."

A' Bonaparte mellett régebben volt Anglus Orvos Doktor Stockoe ellen Szent Ilona szigetén katonai ítéletet mondott-ki az ott lévő Lineabajó tisztjeiből álló hadi tanács, melynek a' lett kimenetele, hogy ő az Anglus Királynak minden szolgálataiból letéttetett, 's azután Angliába haza evezett. Az ellene felhozott vádak a' Morning-Chronicle szerént ezek voltak: hogy Napoleonnal a' közönséges orvosi egygyetértésen kívül magános egygyetértésben is lett volna; és hogy azon tudósításaiban, melyeket a' Bonaparte' egészsége' állapotjáról a' Hermányozóhoz Hudson Lowéhez tett, Bonapartét nem *Generális Bonaparténak*, hanem *Napoleonnak* vágy pedig a' *Betegnek* nevezte.

Német Ország.

A' Würtembergi Rendek meghívtattak, hogy Januárius 15-dikére, a' Királyi fő és lakóvárosba *Stuttgardba* gyűljenek össze.

A' Monachiumi Politikai Ujság, Frantzia Czim alatt, de a' Német Országból Frantzia Országba ment kivándorlottakról, Dec. 9-dikén ekképpen irt: — „A' Frankfurthban September' 30-dikán kiadott Szövetségi Határozásoktól fogva mindenek, még magok a' revoluzción dolgozó irók is által láthatták, hogy Német Ország tovább nem maradhat az a' föld, a' hol ők a' magok plánumaik felett tanátskozásokat folytathassanak 's azoknak végrehajtásán dolgozhassanak: de azonban tsakugyan annak kell Német Országnak tovább is maradni, melynek számára

ők, ha bár idegen Országról is dolgozni akarnak, a' mint is hogy már gondoskodtak affelől is, hogy a' magok nem Német Országban nyomtattatott írásaikat Német Országban mitsoda eszközök által botsáthassák köz kezekre. Bizonyos az, hogy nem soká a' Frankfurthi határozásoknak közönségessétettése után, több Német Professorok, Litterátusok és Tanulók Frantzia Országba 's nevezetesen Straszburghba mentek, 's onnét azután némelyek Párisba mások Déli Frantzia Országba vették útjokat. Ezen emberek, kik névszerént esmertettek, meg nem szűntek a' Német Országi 's még a' Frantzia Országi békételenkedőkkel is közösülést tartani; tudva van, hogy Straszburghban Német nyomtató mívhelyet akartak felállítani, melly célra már hét Német Betűszedők is érkeztek-meg, hogy az oly könyveket, mellyek már most Német Országban ki nem nyomtattathatnak, Straszburghban nyomtattassanak-ki. Azon is munkálódni kezdtek, hogy ugyan ott egy Ujságot adjanak-ki, melynek levelei anuakutánna, onnét a' Rénus bal partjára által szállittatván, ekképpen a' Német tartományokon elszélesztessenek. Hanem végezetre a' Frantzia Országlószék mind ezekről tudósittatván, nem tsak hogy ezen Német Tudósoknak iparkodásaikat helybe nem hagyta, hanem megtiltatásokra is paraatsolatt küldött Straszburghba."

Ezen tudósítást, mint látszik, a' Párisban kijövő Renomimé nevű újság-levelekből vette a' Monachiumi újság. Hanem akár honnét vette, bizonyos az, hogy a' Straszburghi újság azolta egyenesen kikelt azon erősítés ellen, hogy Straszburghba a' Német Studensek, Professorok, és Könyvnyomtatók özsze gyülekezvén, egy elsőbb korcsmában nagy költséggel élnének 's revo-

luzziós dolgokat követnének-el. Egyre-
sen kimondva erőssít a' Straszburi
író, hogy ők ott semmi efféléről nem
tudnak semmit, és a' Német Tudósok
közzül Professor Görresen kívül másnak
ottlétét még eddig eszekbe nem vették.
(Ezen ellenmondó tudósítást a' Bavariai
Közönséges Ujság is közli a' Straszburi-
giból).

* * *

Hamburgnak belső kikötőhelye-
ben nem régen egy csajka valami ágos-
hoz, melly a' vizből ki nem látszott, hoz-
zá csapódván elsüllyedett 's felettebb nagy
ijedségre adott albalmatosságot, mint-
hogy 10 hordó 's néhány láda egérkő
volt rajta. Ezen sok méreg, a' melly
egész Német Országnak megégetésére elég
lett volna, a' hordók a' vízben széllyel
pattanván, majd mind kifolyt. A' sze-
rentsétlen történetet a' Politziai előljárók
megértvén, a' partra azonnal strázsákat
állítottak, hogy a' tájon, a' hol a' hajó
elsüllyedett, vizet senki ne merítsen;
's azt is kihirdették, hogy azon kútakból,
mellyek egyenesen az Albis, vagy Elbe
vizéből veszik vizeket, vagy azzal közö-
sülésben vagnak, senki ne merítsen.
Hogy ezen nagy vigyázásra szükség volt,
megtettzik abból, hogy egy kutya ott
közel az Albis vizéből iván, helyben mind-
járt megdöglött, melly azt mutatja, hogy
az egész folyónak nagy mértékben meg-
kellett a' méregtől rontattatni. Csak a'
nagy vigyázásnak fogja a' város köszö-
ni, ha egyéb szerentsétlen következtések
is nem fognak a' történetből reá követ-
kezni.

Ujabb Ujságok.

Az 1815-dik észtenőtől fogva szám-
kivettett Frantziák közzül időnként már

eddig is sokak visszabotsáttattak hazá-
jukba, közelébből pedig általjában mind
botsánatot és a' hazájukba való térésre
engedelmet nyertek — kivévén az ügy-
nevezett Királygyilkosokat, melly neve-
zet alatt azok értettetnek, kik a' Con-
ventben a' Királynak megölettetésére vok-
soltak volt. Neveik azoknak, kik már
mind botsánatot kaptak, ezek: Grouchy,
a' két Lallemand testvérek, Drouet, d'Er-
lon, Lefebvre - Desnouettes, Ameilh,
Clausel, Laborde, Debelle, Bertrand,
Drouet (megíteltetett 's felszabadított),
Brayer, Gilly, Cambone (megíteltetett
's felszabadított), Lavalette (halálra
íteltetett, a' tömlőzből elszöktetett,
's most kegyelmet nyert), Savary, Soult
(már régen vissza jött), Alix (hason-
lóképpen), Vandamme, General Lamar-
que (már régen vissza tért), Mouton
(hasonlóképpen), Harel, Piré (már régen
vissza tért), Arnault, Pommereuil (már
régen vissza tért), Regnaud-de-St Jean-
d'Angely (megholt), Arrighi (már vissza
tért), a' Dejean' fija (hasonlóképpen), Real,
Bouvier - Dumolard (már vissza tért),
Durbach, Dirat, Defermon (már vissza
tért), Excelmans (hasonlóképpen), Ma-
ret, Marbot (már vissza tért), Felix-
Lepelletier, Boulay de la Meurthe, Mé-
hèe, Fressinet, Thibaudeau, Bory-Saint-
Vincent, Felix Desportes, Mellinet, Hul-
lin, Cluys (már vissza tért), Courtin
(hasonlóképpen), Forbin-Janson fia (ha-
sonlóképpen), Le Lorgne - Dideville.

* * *

A' Londoni Ministeri Kurir egy
magános levelet adott-ki Manchesterből,
melyben ezen sorok is előfordultak: —
„Cobhet úgy akart, hogy November'
30-dikán ponpás bejövettel tartson itt
Manchesterben. Véghetetlen sokaság fog
itt akkor jelen lenni — 's minthogy a'

Radikálisok oly határozást nyilatkoztattak ki, hogy ők az első alkalmutossággal fegyresen fognak egy gyűlést tartani, és hogy valósággal oly nagy számú pistolyokat is vásárlottak össze, hogy ezen fenyegetődzéseket munkába vehetik, erre nézve felni lehet hogy December 1-ső napján ismét valamely erőszakos történetek ferdíthetnek nállunk elő.“ —

A' fenn-nevezett Kurir azonközben bizsatja a' maga levelezőjét, hogy né feljenek ezen fenyegetődzéstől. Sőt ha lenni találna is valami efféle, az Előljárolának előre való jó intezetek, 's az Augustus' 16-dikán elfordult történeteknek szomorú következéseire való visszaemlekezés, gátat fog a' nvughatatlankodóknak mésterkedéseik' elejébe tenni, 's több effélek.

Londonban oly hír kerekedett volt szárnyra Nov. 28-dikán, hogy a' Király' elmjében oly változást kezdettek volt az előbbeni napon észre venni, mellyek némünémű reménységet nyujtottak az Orvosoknak azerant, hogy talám még ezen tekintetben is könnyebbülést fog érezni. Testére nézve meg jól bírja magát.

* * *

Sandról ismét megszollaltak az újságleveltek. Ő még most is ágyban fekvő beteg, 's az is fog maradni halála' órájáig; a' sebe meggyógyíthatatlan, melly őtet mind jobban jobban emészti és epeští. —“

„Mondják, hogy egy levélből, mellyet testvér hugához irt, egy Német Országban felállítandó Ritteri Rendről való idea által látszik az elméje egészszen elfogallatva lenni.

H í r a d á s.

Léva mezővárosa N. Bars varmegyében az Esterházy Herczegség ezen nevű Uradalmától az azon mezővárosban lévő nagy vendégfogadót a' hozzátartozó korésmával egygyütt árendába vévén, ezennel minden katonai és nemes rendű útasoknak hírül adja, hogy nemtsak hogy rz ezen fogadóházban régtől fogva uralkodó rendtelenségek már egészszen elhárítottak, hanem a' mi a' ételt és italt illeti is, ezen tekintetben, sőt minden egyéb tekintetben is jó szolgálatot találnak a' vendégek illendő árron. — Az utóbbi farsángtól tolfogva közönséges bállok is adattattak ugyan ezen vendégfogadóban, 's ezen tekintetben is mindenféle legjobb készültek megtétettek 's a' Fogados ennekutanna semmit el nem fog mulatni, hogy egyéb jó készüllteken kívül világosítás és derék muzsikások által is, valamint télen által, úgy a' nyárrakra ferdés vegett itt által útozó 's ide megszálló Uraságoknak az itt mulatást mennél kedvesebbé tehesse.

J e l e n t é s.

Egy ifjú ember kívánkozik Magyar Országban valamely Tek. Uradalomban gazdaságbeli hivatalba beállani, akár Számadónak, akár pedig a' Mesterséges 's Természetes gazdaságnak folytatására, kinek is eddig viselt hiv gazdaságbeli szolgálatjáról hiteles levelei vannak, mind azonáltal 500 forintotnagobb hitelére hívségének szándékozik Cautio fejében abbéli Tek. Uradalmi Cassába letennie. Magyar, Német, Deák, Tóth, és Oláh nyelvekkel él; azért kinek szüksége volna raája, róla való bővebbi tudósítást a' M. Kurir: Kiadójától vehet.

*Száz forint Conventió s pénzért idtak Váltó szédulában: —
Dec. 14-dikén 249½ — 15-dikén 249½ — 16-dikán 249 — forintot.*

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesti és Budai levelekben így írnak Dec. 11-dikéről: —

Mintbogy a' jövő 1820-dik esztendő Jan. 16.-kán fog tartatni a' Magyar Penziós Intézetnek fél-esztendei Gyülekezete Méltóságos Borsodi és Katymári Latinovits János Urnak a' Kir. Helytartó Tanács Tanácsossának, 's Cancellaria Directorának, mint ezen jótévő Penziós-Intézet Elölülőjének, 's a' vele munkálkodó Deputaciónak nevében ezennel kihirdettetik, hogy a' kik az említett nap előtt szokott Kérelem-Leveleiket a' megkívántó bizonyságokkal együtt bemutatják, mind személyekre, mind özvegyeik, és árváik részére nézve úgy fognak tekinteni, mintha e' folyó 1819. Julius 1-ső napján vétettek volna fel a' Penziós Intézetbe, különben pedig, ha az említett Januarius 16-dik napja után érkeznének be Kérelmeik, csak 1820-dik Januarius 1-ső napjától fogva számláltatván, részeshelhetnek a' Penzióban.

Új vidéken November 7-dik napján fényes pompával nyitattott meg a' Rácz Gymnasium, mellynek Fundamentomát még 1810-ben boldogult Beregszói Vukovits Sabbas Ur vetette meg: de különböző akadályok miatt csak 1815-ben gyűlhetett össze elegendő pénz annak megfundálására, és a' Felsőleges helybenhagyás csak 1818. October 28-dikán következett. Már ugyan Vukovits Sabbas Urnak Fundatiójától kezdve esztendőnként egy egy Grammatikális Professor állított-be. 1818-ban pedig a' Rhetorika, a' folyó 1819 ben végre a' Poetica Classicusok is behozattattak. Az Új Vidéki Patronusok Nagy Méltóságú Sztratimirovits István Karlowitzi Érsek és Metropolita ő Excellenziajának jelenlétében Schaffarik Pál József Urat Philosophiának Doctorát választották, közmegegyezéssel,

a' Poetika Classis Tanítójának, és Directorának. A' multt esztendőben ezen Gymnasiumban tanultak 147; most mintegy 200-ra számlálhatni a' Tanulókat. Ezen intézettel egybekaptosztatott a' Rajzolás és Ékesírás tanítása is; nem különben szép rendelések tétettek a' szegényebb Tanulók tartásáról. — Melly jeles rendelések minden nagyobb városoknak példát adhatnak, az Új Vidéki nemes lelkű Polgároknak pedig örökös dicséretekre szolgálnak.

E r d é l y.

Kolosvárról November' 25-dikén. A' Kolosvári Lyceum, és Gymnasium, November 7-dikén kezdette az újonnan bé állott Oskolai esztendőt. Ezen alkalmatosságot nevezetesebbé tették Fő Tisztelendő Guul János Urnak a' Regyes Oskolák Rectorának, a' Nemes Convictus Regensének, és a' Királyi Gymnasium Directorának, ezen czélra tett helyes intézetei, a' ki a' fent nevezett napon, reggeli 9 órákor, Trombiták harsogásával adatván jelt az Ifjúságnak az össze jövetelre, számosan jelentek meg (mivel a' Kir. Lyceum még el nem készült) a' Nemes Convictus ebédlő Palotájába, több Uri Vendégekkel, a' Philosophia, és Gymnasium Professoraival együtt. Ekkor Fő Tiszt. Guul János Ur, a' Gymnasium Directora, az a' végre elkészített Cathedraba felállván, ezen szép gyülekezet előtt, fontos, és ékes deáksággal készült beszédet tartott a' Tanuló Ifjúsághoz, a' Szelidebb Tudományok méltóságáról, és hasznairól, mellyel a' tudományáról köz tiszteltetést érdemelt Director Ur iparkodott gyökeres beszédjével a' tanulás végett össze sereglett Ifjúságot a' tudományok szorgalmatos tanulására buzdítani. Ennek vége lévén, az Ifjúság szép rendel az Academicum Templomba ment, 's a' Szent Lelket segítségül híván, énekes Szent Misét balgatott.